

**CONSEIL DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE
RAAD VOOR HET WETENSCHAPSBELEID**

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE - BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Advies nr 44

Betreffende de nieuwe Europese regelgeving inzake OOI

Dit advies werd voorbereid door het secretariaat van de RWB-BHG en goedgekeurd op 16 januari 2015.

Inleiding: algemeen Europees kader

De algemene verordening voor vrijstelling per categorie (AVVC) bepaalt de voorwaarden waaronder een aantal steunmaatregelen kunnen vrijgesteld worden van notificatie, de Europese kaderwetgeving bepaalt daarentegen welke steunmaatregelen niet vrijgesteld kunnen worden en waarvoor dus een individueel onderzoek door de Commissie dient te gebeuren alvorens deze wordt toegekend.

De hervorming van deze teksten is gebeurd in het kader van een modernisering van het EU-beleid betreffende staatssteun door de Europese Commissie. De bedoeling is enerzijds de ex ante evaluatie van de steunmaatregelen door de Commissie te focussen op de steunmaatregelen die het meeste invloed hebben op de interne markt, en anderzijds de regels te vereenvoudigen en het beslissingsproces te versnellen.

Met dit oogpunt, breidt de herzieningstekst van de AVVC de lijst van steunmaatregelen uit waarvoor een vrijstelling van notificatie kan gevraagd worden, mits het respecteren van bepaalde voorwaarden.

Wijzigingen ingevoerd door de Mededeling 2014/C 198/01 van 27 juni 2014

Definities

In punt 1.3, definieert de tekst het concept « innovatiepool » als een structuur of een groep georganiseerd door onafhankelijke partijen (jonge innovatieve kiemen, kleine, middelgrote of grote ondernemingen, onderzoeks- en kennisverspreidingsorganismen, organismen zonder winstoogmerk en andere verwante economische actoren) met als doel de innovatie-activiteit te stimuleren door promotieacties, delen van materiaal en het uitwisselen van kennis en know-how, alsook effectief bijdragen tot kennistransfer, netwerken, informatieverbreiding en samenwerking tussen ondernemingen en de organismen uit de pool. In bijlage I en II kunnen we vaststellen dat een steun van 50 tot 65% kan worden toegekend aan dit type structuren.

De definitie van een onderzoeksorganisme is licht gewijzigd in punt 1.3 ee), en heet voortaan “organisme voor onderzoek en kennisverspreiding”.

Maximale steunintensiteit (bijlage II)

In het kader van industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling is de verhoging ingeval effectieve samenwerking behouden. Ze is voortaan ook toepasbaar op voorwaarde van een brede verspreiding van de resultaten.

De steunintensiteit van toepassing op de steun voor haalbaarheidsstudies werden naar beneden herzien (50 tot 70%).

Het tarief voor de innovatiesteun aan KMO's (octrooikosten) is voortaan vastgelegd op 50%, het verschil tussen kleine en middelgrote onderneming en de oorsprong van het octrooi uit een onderzoeks- of ontwikkelingsproject is dus niet meer van toepassing.

Nieuwe mogelijkheid is de steun aan het bouwen en de modernisering van onderzoeksinfrastructuur, financierbaar aan 50%.

Preventie van ongewenste negatieve effecten op de concurrentie en de uitwisseling – de keuze van de site

In deze paragraaf wordt het formele verbod van de Commissie om de steun te territorialiseren duidelijk gemaakt. “indien de toekenning van de steun afhangt van de verplichting voor de begunstigde om zijn zetel te hebben in de betrokken lidstaat (of hoofdzakelijk gevestigd te zijn in deze lidstaat) of nationale producten of diensten te gebruiken, alsook voor steunmaatregelen die de mogelijkheid voor de begunstigde beperken om de resultaten van OOI in andere lidstaten uit te baten”, wordt deze steun aanzien als een inbreuk op het Europese recht.

Evaluatie

Voor bepaalde steunmaatregelen met hoge bedragen, met nieuwe kenmerken of waarbij grote wijzigingen in de markt de technologie of de regelgeving voorzien zijn, kan de Commissie een tijdsbeperking opleggen en een ex-post evaluatie eisen.

Advies van de Raad betreffende de Communicatie 2014/C 198/01 van 27 juni 2014

De RWB-BHG geeft in het algemeen een gunstig advies betreffende de hervormingen, die een administratieve vereenvoudiging betekenen. De Raad betreurt echter dat de steunintensiteit voor bepaalde maatregelen naar omlaag zijn herzien, zoals dit het geval is voor de haalbaarheidsstudies en de steun voor indienen en behouden van octrooien.

De Raad bejubelt ook de aandacht geschonken aan ex-post evaluatie opgelegd bij bepaalde steunmaatregelen en wenst te benadrukken dat een meer algemeen evaluatiebeleid wordt gevoerd, om de steunmaatregelen beter af te stemmen op de noden van de onderzoekers.

Voorstellen voor de aanpassing van de ordonnantie van 26 maart 2009 tot bevordering van het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie

De Raad acht het absoluut noodzakelijk dat deze wijzigingen in de Europese wetgeving zo spoedig mogelijk in regionale wetgeving worden omgezet. Het is essentieel dat de ordonnantie van 26 maart 2009 wordt aangepast om zich in regel te stellen met deze nieuwe Europese kaderwetgeving. De Raad is van mening dat men eveneens van de gelegenheid gebruik moet maken om het kader van deze ordonnantie te vergroten.

Ten eerste wenst de Raad de aandacht te trekken op Advies nr 26 betreffende het voorontwerp van ordonnantie ter bevordering en financiering van wetenschappelijk onderzoek en technologische innovatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In dit advies meldt de Raad dat de steun voor innovatiepolen niet hernomen zijn in het ontwerp van ordonnantie. Voornamelijk in samenwerking met de andere gewesten zou het interessant zijn om dit soort initiatieven op te richten. De Raad dringt er dus om aan dat deze mogelijkheid in de nieuwe ordonnantie wordt opgenomen. Ze is bereid voorstellen te doen betreffende de voorwaarden en modaliteiten en verwijst trouwens naar haar Advies nr 39 betreffende de actualisering van de strategie voor onderzoek en innovatie in het BHG, meerbepaald betreffende de impulsprogramma's en het clusteringbeleid.

De Raad wenst eveneens de aandacht te trekken op het verbod van territorialisering dat de Europese Commissie naar voren brengt. De Raad pleit sinds meerdere jaren voor een wettelijke basis betreffende de meeneembaarheid van steun (advies nr 29 memorandum, advies nr 35 en 36, advies nr 40). Dit verbod door de Europese Commissie impliceert dat, bij verstek, artikel 11 van de ordonnantie dient aangepast en dat ingeval van verhuis van een onderneming naar een andere Belgische of zelfs Europese regio, de financieringsinstelling geen straffen kan opleggen.

De Raad wenst te herinneren aan haar advies nr 32 betreffende de ontwerpen van uitvoeringsbesluiten voor artikelen 21,22 en 25 van de ordonnantie van 26 maart 2009 ter bevordering van het onderzoek de ontwikkeling en de innovatie, en meerbepaald wat betreft de “bedrijfsdoctoraten”. In het unaniem advies nr 25 van de Raad voor Wetenschapsbeleid bestond het voorgestelde programma “Prigogine” uit twee afzonderlijke luiken: enerzijds een steun aan ondernemingen die een onderzoeker aanwerven om hun technologisch potentieel te versterken (ondernemingsstage) en anderzijds een steun aan de ondernemingen of universiteiten die een doctorandus aanwerven om een bedrijfsdoctoraat te verwezenlijken (bedrijfsdoctoraat). Het uitvoeringsbesluit betreffende artikel 25 spreekt enkel van dit tweede luik. De Raad acht het echter interessant om ook de eerste piste voorgesteld in advies nr 25 uit te diepen, namelijk deze van de bedrijfsstages.

Ten slotte, met het oog op een opening van de innovatiesteun naar niet-technologisch onderzoek en sociale innovatie, teneinde de financiering van onderzoek via de ontwikkeling van living labs te kunnen openstellen aan andere actoren dan de ondernemingen in strikte zin, beveelt de Raad aan de definitie van onderneming zoals ze is opgenomen in de ordonnantie van 26 maart 2009 te openen naar de Europese definitie. Zo zal de nieuwe ordonnantie meerbepaald toelaten ondernemingen uit de social profit sector te financieren, zoals reeds het geval is in het decreet van 18 mei 1999 van het Vlaamse gewest inzake OOI-steun.

Bronnen

Ordonnantie van 26 maart 2009 ter bevordering vna het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie

Communicatie 2014/C 198/01 van 27 juni 2014

Reglement (UE) No 651/2014 van de Commissie 17 juni 2014 verklarende bepaalde steunmaatregelen verenigbaar met de interne markt in toepassing van artikelen 107 en 108 van het verdrag

Advies nr 26 betreffende het ontwerp van ordonnantie ter bevordering en financiering van wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Advies nr 32 betreffende de ontwerpen van uitvoeringsbesluiten van artikelen 21,22 en 25 van de ordonnantie van 26 maart 2009 ter bevordering van het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie

Advies nr 39 betreffende de actualisering van de strategie voor onderzoek en innovatie in het BHG, meerbepaald de impulsprogramma's en het clusteringbeleid.